

SYLABUS

DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2025

(skrajne daty)

Rok akademicki 2024-2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Przestrzeń, ruch, dźwięk; wymiary komunikacji niewerbalnej
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Instytut Filozofii UR , Kolegium Nauk Humanistycznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Filozofii UR/Zakład Filozofii Człowieka
Kierunek studiów	Komunikacja międzykulturowa
Poziom studiów	II
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Rok i semestr/y studiów	2/IV
Rodzaj przedmiotu	Kierunkowy do wyboru
Język wykładowy	Polski (angielski)
Koordinator	Dr Adam Kubiak
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr Adam Kubiak

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykt.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
4	15								2

1.2. Sposób realizacji zajęć

- zajęcia w formie tradycyjnej
 zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Podstawowa wiedza ogólna z zakresu nauk o kulturze;

brak przeciwwskazań, bądź okoliczności uniemożliwiających pracę terenową

UWAGA: Ze względu na możliwe problemy prawne (zajęcia terenowe, obserwacja w terenie, samodzielna i grupowa) uczestnicy zajęć jak i prowadzący muszą otrzymać czytelne identyfikatory/zaświadczenia wystawione przez macierzystą jednostkę oraz zaświadczenie o realizacji programu przedmiotu, do okazania w razie potrzeby.

W przypadku niemożliwości przeprowadzenia pracy terenowej, słuchacze będą dokonywać w ramach przedmiotu pracę na obiektach dostępnych i symulacje.

UWAGA: kurs zakłada wysoki stopień zaangażowania słuchaczy i ich aktywne uczestnictwo we własnej pracy projektowo-analitycznej

Wskazana jest znajomość języka angielskiego na poziomie pozwalającym na lekturę materiałów (ref. B1-B2)

Wykład jest prowadzony metodą mieszaną z partycypacją słuchaczy.

Integralną częścią zajęć są zajęcia terenowe (samodzielne i z nauczycielem) obejmujące:

- praktykę szkicu sytuacyjnego;
- przygotowywanie raportów, pracę z zapisem obserwacji

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

	Celem zajęć jest wprowadzenie studentów w zagadnienia związane z pozawerbalnymi formami komunikacji. W tym z: komunikacją intencjonalną, semiintencjonalną jak i nieintencjonalną. Tematyka zajęć obejmuje refleksję nad zagadnieniami związanymi z: (Zajęcia obejmują serię ćwiczeń praktycznych odbywanych w terenie.)
C1	komunikacją ciałem („mowa ciała”, komunikaty zbiorowe i indywidualne, przestrzeń ciała, intencjonalna i semiintencjonalna komunikacja ciałem – taniec, teatr, ruch komunikacyjny, rytuały i zachowania sygnalizacyjne)
C2	komunikacją w przestrzeni (architektura, budowanie przestrzeni architektonicznej, znaki i symbole w przestrzeni)
C3	komunikacją dźwiękową niewerbalną (komunikacja w muzyce, ilustracyjność tematów i technik muzycznych, „mowa muzyki” i „mowa dźwięków”, komunikaty sygnałowe)

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_o1	znajomość podstaw teoretycznych współczesnych koncepcji komunikacji,	K_Wo1
EK_o2	znajomość i umiejętność stosowania podstawowego instrumentarium obserwacyjnego, orientacja w problemach związanych z pracą obserwacyjną;	K_Wo2, K_Wo5, K_Uo1
EK_o3	umiejętność podstawowej analizy materiału obserwacyjnego i jego referowania, umiejętność przedstawiania interpretacji materiałów obserwacyjnych w sposób uporządkowany i czytelny	K_Uo3, K_Uo4, K_Uo6, K_Uo7, K_Ko1
EK_o4	umiejętność pracy i organizacji zadań w małym zespole, w krótkim przedziale czasu, skupionym na jednym zadaniu; znajomość i umiejętność rozpoznawania podstawowych problemów pracy w małych grupach;	K_Uo8, K_Uo9, K_Ko4

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
1. Wykład wprowadzający: intencjonalność, semiintencjonalność i nieintencjonalność w komunikacji, modele komunikacyjne, złożoność zjawisk komunikacyjnych; zaburzenia w komunikacji, rola intencjonalności i semiintencjonalności odbiorcy.
2. Komunikacja ciałem - „mowa ciała”. Polisensoryczność komunikacji. Zachowania gatunkowe, międzygatunkowe i kulturowe.
3. Komunikacja ciałem – rytuały i sygnały komunikacyjne; sztuka i komunikacja.
4. Komunikacja w przestrzeni – podstawy analizy, przestrzeń budowana i przestrzeń zajmowana, strategie wobec przestrzeni, rytuały przestrzenne. Kategorie „otwartości” i „zamknięcia” w architekturze.
5. Komunikacja sygnałowa – znaki, emblematy, symbole i wskaźniki; postawy jako sygnały, emblematy i symbole – komunikacja przynależności/nieprzynależności i hierarchii, komunikacja sygnałowa uzgadniająca, sygnały stabilizacyjne (gesty, symbole, kody)
6. Komunikacja ruchu – kontrola ruchu w przestrzeni. Tworzenie i analiza scenariuszy ruchowych, rutynizacja i stereotypizacja ruchu, kody ruchowe, praktyka i kreacja kodów ruchowych, sygnalizacja ruchowa, analiza rutyny ruchu i rutyny komunikacyjnej, obserwacje i analiza zachowań rytualnych
7. Wielopoziomowość komunikacji – komunikaty jawne i ukryte, analiza na przykładach: retoryka ciała, reklama, teatr, film (retoryka filmu niemego, retoryka filmu udźwiękowionego) i taniec. Strategie komunikacji przekierowanej uwagi – przykłady z reklamy i perswazji, analiza na przykładach
8. Szkic terenowy i sytuacyjny, analiza planów i topografii przestrzennych, analiza scenariuszy ruchowych – przygotowanie do zajęć praktycznych

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Treści merytoryczne

3.4 Metody dydaktyczne

Np.:

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną, metody kształcenia na odległość

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt badawczy, wdrożeniowy, praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja), gry dydaktyczne, metody kształcenia na odległość

Laboratorium: wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

SYMBOL EFEKTU	METODY OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ (NP.: KOLOKWIUM, EGZAMIN USTNY, EGZAMIN PISEMNY, PROJEKT, SPRAWOZDANIE, OBSERWACJA W TRAKCIE ZAJĘĆ)	FORMA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH (W, ĆW, ...)
EK_01	OCENA CIĄGŁA, OBSERWACJA PRACY, DYSKUSJA, WYKONANIE ZADAŃ, ESEJ FINALNY	W
EK_02	OCENA CIĄGŁA, OBSERWACJA PRACY, DYSKUSJA, WYKONANIE ZADAŃ, ESEJ FINALNY	W
EK_03	OCENA CIĄGŁA, OBSERWACJA PRACY, DYSKUSJA, WYKONANIE ZADAŃ, ESEJ FINALNY	W
EK_04	OCENA CIĄGŁA, OBSERWACJA PRACY, DYSKUSJA, WYKONANIE ZADAŃ, ESEJ FINALNY	W

4.2 WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU (KRYTERIA OCENIANIA)

1. Ocena aktywności na zajęciach (udział w dyskusji, opanowanie materiału);

SZCZEGÓŁOWE KRYTERIA: 5,0 – ZNACZNA AKTYWNOŚĆ, WYSOKI POZIOM MERYTORYCZNY WYPOWIEDZI, MIN. 80% OBECNOŚCI NA ZAJĘCIACH; 4,5 – ZNACZNA AKTYWNOŚĆ, DOBRY POZIOM MERYTORYCZNY WYPOWIEDZI, MIN. 70% OBECNOŚCI NA ZAJĘCIACH; 4,0 – ZAUWAŻALNA AKTYWNOŚĆ, DOBRY POZIOM MERYTORYCZNY WYPOWIEDZI, MIN. 60% OBECNOŚCI NA ZAJĘCIACH; - 3,5 – ZAUWAŻALNA AKTYWNOŚĆ, DOSTATECZNY POZIOM MERYTORYCZNY WYPOWIEDZI, MIN. 50% OBECNOŚCI NA ZAJĘCIACH; 3,0 – NISKA AKTYWNOŚĆ, DOSTATECZNY POZIOM MERYTORYCZNY WYPOWIEDZI, MIN. 50% OBECNOŚCI NA ZAJĘCIACH; 2,0 – BARDZO NISKA LUB BRAK AKTYWNOŚCI, NISKI POZIOM MERYTORYCZNY WYPOWIEDZI, PONIŻEJ 50% OBECNOŚCI NA ZAJĘCIACH.

2. Zaliczenie wszystkich zadań zleconych

3. Wykonanie pracy zaliczeniowej;

W PRZYPADKU OCENY FORMALNEJ STRONY PRACY PISEMNEJ BRANE SĄ POD UWAGĘ CECHY TAKIE JAK NP. POPRAWNOŚĆ FORMATOWANIA TEKSTU, POPRAWNOŚĆ WYKONANIA ODNOŚNIKÓW I WYKONANIA BIBLIOGRAFII (0-10 PKT), ZGODNOŚĆ TYTUŁU Z ZAWARTOŚCIĄ WYPOWIEDZI PISEMNEJ (0-10 PKT), LOGIKA WYWODU (0-10 PKT). W PRZYPADKU OCENY ZAWARTOŚCI TREŚCIOWEJ WYPOWIEDZI BIERZE SIĘ POD UWAGĘ

SPOSÓB POSŁUGIWANIA SIĘ UŻYTYMI W TEKŚCIE POJĘCIAMI (0-10 PKT), POPRAWNOŚĆ BUDOWANYCH INTERPRETACJI, ZAKRES PORUSZANYCH PROBLEMÓW (0-10 PKT).

KRYTERIA SZCZEGÓŁOWE: 0-25 PKT – 2,0; 26-30 PKT – 3,0; 31-35 PKT – 3,5; 36-40 PKT – 4,0; 41-45 PKT – 4,5; 46-50 PKT – 5,0

niezależnie od języka głównego przedmiotu, wszystkie zadania pisemne mogą być przedstawiane w języku angielskim.

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzinna zrealizowanie aktywności
Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	15
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego (udział w konsultacjach, egzaminie)	5
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta (przygotowanie do zajęć, egzaminu, napisanie referatu itp.)	30
SUMA GODZIN	50
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	2

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	
zasady i formy odbywania praktyk	

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Harding D. (2008), *Wyobrażenia miasta i jego przestrzeni*, „Konteksty” 3-4
2. Bałajewski A. (1999), *Miasto-palimpsest*, w: *Miejsce rzeczywiste-miejsce wyobrażone*, (red.) Kitowska-Łysiak, Lublin
3. Bourdieu P. (2007) *Szkic teorii praktyki, poprzedzony trzema studiami na temat etnologii Kabylów*, przeł. Wiesław Kroker, Wyd. Antyk Wydawnictwo-M.Derwiecki, Kęty
4. Eco U. (1972) *Pejzaż semiotyczny*, Warszawa 1972
5. Eliade M. (1991) *Świat, miasto, dom*, „Znak” nr 12

6. Lech Tkaczyk (1996) *Komunikacja niewerbalna – postawa, mimika, gest*. Wydawnictwo Astrum, Warszawa
7. Mazur J.(red) (2004) *Rytualizacja w komunikacji społecznej i interkulturowej*, Lublin
8. Winkin Y. (2007) *Antropologia komunikacji. Od teorii do badań terenowych*, tł. A. Karpowicz, wst. W. Burszta, Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa

(dodatkowo: aktualizowane na bieżąco materiały poglądowe i analityczne; materiały wideo, rejestracje i dokumentacje multimedialne)

Literatura uzupełniająca:

1. Bağlajewski A. (1999), *Miasto-palimpsest*, w: *Miejsce rzeczywiste-miejsce wyobrażone*, (red.) Kitowska-Łysiak, Lublin .
2. Collins E. (2002) *Mowa ciała. Co znaczą nasze gesty?*, Warszawa
3. Douglas M. (2007) *Czystość i zmaza*, tł. M. Bucholc, wstęp: J. Tokarska-Bakir, Warszawa
4. Geertz Cl. (2003) *Zastane światło, antropologiczne refleksje na tematy filozoficzne*, tł. i wstęp Z. Pucek, Kraków
5. Goffman E. (2000) *Człowiek w teatrze życia codziennego*, tł. Helena Datner-Śpiewak (I in.), Wydawnictwo KT, Warszawa
6. Goffman E. (2007) *Pietno. Rozważania o zranionej tożsamości*, tł. A. Dzierżyńska, J. Tokarska-Bakir, wstęp: J. Tokarska-Bakir, Gdańsk
7. Krajewski M. (2005) *Co to jest sztuka publiczna?* „Kultura i Społeczeństwo”
8. Krenz J. (1997) *Architektura znaczeń*, Gdańsk
9. Lange R. (1988) *O istocie tańca i jego przejawach w kulturze*, PWM, Kraków.
10. Lorens P., Martyniuk-Pęczek J. (2010) *Problemy kształtowania przestrzeni publicznej*, Wydawnictwo Urbanista, Gdańsk, (online:) <http://www.arch.pg.gda.pl/pokl/skrypt%202.pdf>
11. Morreale S.P., Spitzberg B.H., Barge J.K. (2000) *Komunikacja między ludźmi. Motywacja, wiedza i umiejętności*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa
12. Ostaszewski J. (1999) *Kognitywna teoria filmu. Antologia przekładów*, pod red. J. Ostaszewskiego, Kraków
13. Rey J., (1958) *Taniec, jego rozwój i formy*, Warszawa.
14. Saunders R.A. *Zombies in the Colonies: Imperialism and Contestation of Ethno-Political Space in Max Brooks' The Zombie Survival Guide*, (online:)

<http://www.inter-disciplinary.net/at-the-interface/wp-content/uploads/2012/06/saundersmgpaper.pdf>

(dodatkowe materiały wybrane przez słuchaczy, materiały analityczne – w miarę możliwości: indywidualna i grupowa praca własna w terenie)

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej